

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2023-2026 perustuu kaupungin vuoden 2023 alussa julkaistuun, mm. yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakeihin pohjautuvaan [toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan](#). Suunnitelman suuntaviivoja ovat ihmisoikeusperusteisuus, intersektionaalisuus (huomioidaan kaikki syrjintäperusteet), normitietoisuus, esteettömyys, saavutettavuus ja osallisuus.

Suunnitelman tavoitteena on tukea opetushenkilöstöä oppilaiden rakentavassa vastuuttamisessa ja osallistamisessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilaita ohjataan käyttäytymään ja kohtaamaan kouluyhteisönsä jäsenet kaikkia kunnioittavasti. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat koko kouluyhteisön yhteinen asia. Suunnitelman avulla halutaan luoda fyysisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja hyväksyvä oppimis- ja opetusympäristö, jossa lähtökohtana ovat syrjimättömyys, kohteliaisuus ja huomaavaisuus.

Sekä [yhdenvertaisuus-](#), että [tasa-arvolakien](#) tarkoitus on turvata kaikkien oikeus olla oma itsensä ja poistaa syrjinnästä johtuvaa eriarvoisuutta. Kummastakin laista nousevat syrjintäperusteet ovat:

- sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti
- ikä
- alkuperä, kansalaisuus
- kieli
- uskonto, vakaumus
- mielipide
- poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta
- perhesuhteet
- terveydentila
- vammaisuus
- seksuaalinen suuntautuminen
- muu henkilöön liittyvä syy mm. kehon koko, nepsy-oppilaat

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 ja laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1986/609)

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
<p>Suunnitelman apuna käytetään nykytilan arviointia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhdenvertaisuuskysely oppilaille • THL:n kouluterveyskysely • Ajatuksia menneestä lukuvuodesta kysely oppilaille • Tasa-arvokompassi 	<p>Koulu toteuttaa säännöllisesti henkilökunnalle ja oppilaille suunnattuja kyselyitä.</p> <p>Kyselyiden tuloksia hyödynnetään koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä.</p>	<p>Yhdenvertaisuuskysely on tehty edellisen kerran 2022 keväällä. Toteutetaan kyselyn pohjalta tarvittavia toimia.</p> <p>Yhdenvertaisuuskysely toteutetaan keväällä 2024. Henkilökunnalle toteutetaan Kompassi-kysely keväällä 2024.</p> <p>Suunnitelma päivitetään 3 vuoden välein. Kyselyt samassa rytmissä edeltävänä keväänä.</p> <p>THL:n kouluterveyskysely toteutetaan vuonna 2025. Toteutetaan kyselyn pohjalta tarvittavia toimia.</p>	<p>Kyselyn tulosten läpikäyminen ja jatkotoimenpiteistä ja kehittämiskohteista sopiminen.</p> <p>Kouluun on perustettu Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotiimi, joka kokoontuu kuukausittain ja seuraa suunnitelman toteutumista.</p>
<p>Kaikkien luokka-asteiden oppiaineiden opetussisällöt edistävät läpileikkaavasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.</p> <p>Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu</p>	<p>Opetuskäytännöt kannustavat opiskelijoita normitietoiseen ajatteluun sekä toimimaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p> <p>Oppilasvalinnoissa noudatetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatetta.</p> <p>Opetus ja oppimisen tuki toteutetaan tasapuolisesti.</p> <p>Arviointi on oikeudenmukaista.</p>	<p>Oppilaat ovat suunnittelemassa ja toteuttamassa Rasismien vastaisen -viikon ohjelmaa.</p> <p>Huomioidaan Lasten oikeuksien -päivä opetuksessa.</p>	

<p>Koulun opetussuunnitelma edistää ihmis- ja perusoikeuksia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Voit käyttää esimerkiksi näitä lähteitä:</p> <p>Tasa-arvotyö on taitolaji Yhdenvertaisuusopas</p>	<p>Opettajat perehtyvät ja perehdyttävät nuoret ja lapset ikä ja käsityskyky huomioiden oikeaan käsitteistöön yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (ks. syrjintäperusteet).</p> <p>Koulun toiminnassa varataan riittävästi aikaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsittelyyn. Koulu voi järjestää teemoihin liittyviä oppitunteja, työpajoja ja/tai teemapäiviä.</p> <p>Koulutuksia ja teemapäiviä voidaan järjestää yhteistyössä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimijoiden kanssa. Niissä voi hyödyntää myös kokemusasiantuntijoita.</p>	<p>Tyttöjen päivä 11.10. Nenäpäivä (lasten ihmisarvoisen elämän edistäminen) 10.11. Lapsen oikeuksien päivä 20.11. (+viikko). Ystävänpäivä 14.2. Rasisminvastainen päivä 21.3. (+viikko). Kiusaamisen vastainen päivä 5.4. Poikien päivä 16.5.</p>	
<p>Koulua koskevassa viestinnässä huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.</p>	<p>Oppilaat ja henkilökunta saavat käyttää itse toivottua nimeä (kutsuma- tai lempinimeä) ja tulla kohdatuksi itse ilmoitetun sukupuoli-identiteetin mukaisesti.</p> <p>Koulun verkkosivut ja muu viestintä on kaikkien saavutettavissa, ja siinä kiinnitetään huomiota monipuoliseen ja ei-stereotyyppiseen ilmaisuun. Myös selkokielisyyteen kiinnitetään huomiota.</p> <p>Käännätetään tarpeen mukaan tietoa palveluista englannin kielelle sekä suurimmille kieliryhmille.</p>		

	Koululla on järjestelmiä ja tukitoimia, joilla varmistetaan, että oppilas ja huoltajat voivat kommunikoida ja antaa palautetta huolimatta kielitaidosta tai kulttuuritaustasta.		
Oppilaat osallistuvat aktiivisesti koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Eri-ikäiset oppilaat osallistuvat monipuolisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemiseen ja seurantaan. Hyödynnetään mm. oppilaskunnan edustajia.		
Henkilökunta osallistuu ja kouluttautuu koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Koulun henkilöstö pohtii omia arvoja ja asenteitaan suhteessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteisiin. Tai suorittavat Lasten oikeuksien verkkokoulutuksen: Lapsen oikeudet	Kaikki koulun opettajat osallistuivat kielitietoisuus koulutukseen syksyllä 2023. Tiedotetaan mahdollisista koulutuksista ja tapahtumista, joihin henkilöstö voi osallistua.	
Kiusaaminen, häirintä ja syrjintä sekä niiden ehkäiseminen	Koulussa opiskelevien tai työskentelevien tulee kohdella toisiaan kunnioittavasti ja tasavertaisesti. Suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä koulukohtainen osuus on laadittu/päivitetty. Suunnitelma käydään vuosittain läpi henkilökunnan, huoltajien ja oppilaiden kanssa. Oppilaille on kerrottu Someturvasta ja he osaavat käyttää palvelua.		

<p>Oppimisympäristön tasavertaisuus ja yhdenvertaisuus</p>	<p>Koulusta on luotu oppimis- ja opetusympäristö, jossa toteutuvat tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua opetukseen. Koulun fyysinen ja sosiaalinen ympäristö on turvallinen ja syrjimätön sekä oppilaan että henkilökunnan itsemäärittelyä kunnioittava (myös mm. wc:t ja pukeutumistilat, ryhmäjaot, liikuntatunnit).</p> <p>Opettajat/luokanohjaajat laativat luokkakohtaisesti Turvallisemman tilan periaatteet oppilaiden kanssa. Turvallisemman tilan word-pohja ja kaupungin yleiset ohjeet löytyvät täältä: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus</p>	<p>Oppilaiden kanssa keskustellaan toisen psyykkisen ja fyysisen tilan kunnioittamisesta.</p> <p>Liikunnanopetuksessa huomioidaan tasa-arvoisuutta esim. tekemällä sekaryhmiä. Pohditaan valinnaisliikunnan sisältöjä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista.</p> <p>Opetuksessa huomioidaan eri uskontoja ja kulttuureja. Pyritään järjestämään tarvittaessa sukupuolineutraali pukeutumistila ja WC-tila.</p> <p>Yläkoulussa yksilövessoja on muutettu unisex-WC-tiloiksi (logot).</p> <p>Kun uuden koulun tiloja suunnitellaan, huomioidaan yhdenvertaiset tilat, esim. unisex-pukuhuone.</p> <p>Luokanohjaajat laativat lukuvuoden alussa valmiin materiaalin avulla (PPT-esitys) turvallisemman tilan periaatteet oman ryhmänsä kanssa.</p>	<p>Turvallisemman tilan –periaatteet on otettu käyttöön.</p>
--	---	--	--